

Elemzésünk azt vizsgálja, hogy a hazai vállalkozók milyen szempontokat tartanak fontosnak egy bank megítélésénél, illetve, hogy a vállalatok mekkora részét hátráltatták a 2015. év eleji pénzügyi csődök. A vizsgálathoz az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) 2015. áprilisi vállalati konjunktúra-vizsgálatának adatbázisát használtuk fel, mely 3224 vállalatvezető válaszáin alapul.

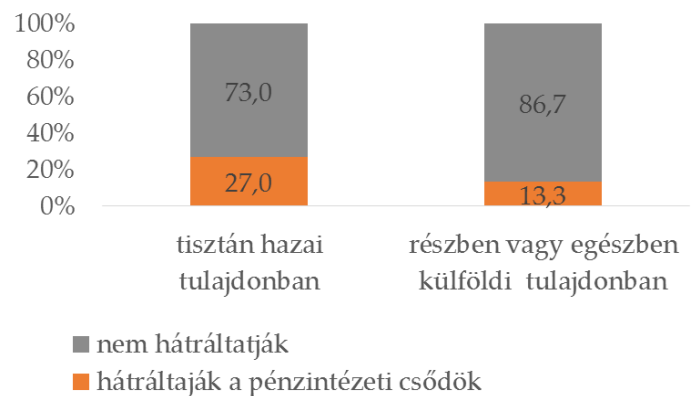
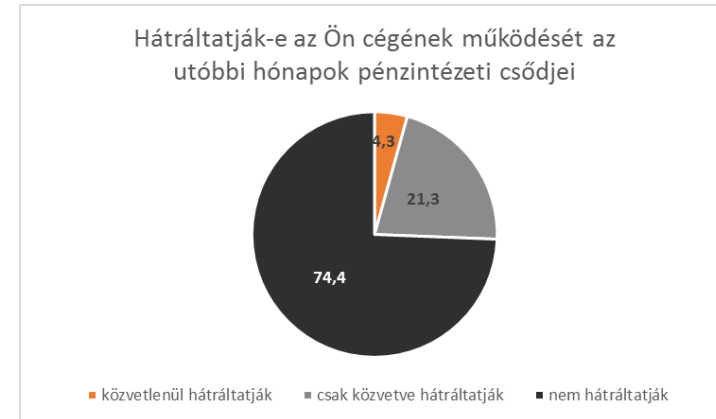
Bankválasztás

A vállalatok bankválasztásánál a leglényegesebb szempont a szolgáltatások költsége, melynek fontosságát átlagosan 4,5 pontra értékelték a cégek 1-től 5 pontig terjedő skálán. Ezután a legnagyobb jelentőséget a személyes kapcsolatoknak, és a bank hírnevének, megítélésének tulajdonítanak a vállalatok (átlagosan 4,1 pont). A hitelezés feltételeinek fontosságát 3,9 pontra ítélték a cégek. A bank társadalmi szponzorációs tevékenysége, a bank tulajdonosi háttere, a legközelebbi bankfiók elhelyezkedése, a bank lakossági üzletágával kapcsolatos tapasztalatok, a megtakarításokkal kapcsolatos ajánlatok, illetve a kedvezmények, akciós ajánlatok fontosságát átlagosan 3,2 és 3,7 pont köztire értékelték a cégek. A bank tevékenységéről szóló jelentéseket, mutatókat (átlagosan 2,7 pont) és a partnereik bankválasztását (átlagosan 2,4 pont) veszik a legkevésbé figyelembe a vállalatok, amikor bankot választanak.

Hogyan érintették a vállalatokat az utóbbi hónapok pénzügyi csődjei?

A vállalatok negyedénél nyilatkoztak, úgy, hogy hátráltatják működésüket az utóbbi hónapok pénzügyi csődjei: 4,3%-ukat közvetlenül 21,3%-ukat közvetve érintették az események.

Azokat a cégeket, amelyeket bármilyen módon (közvetve vagy közvetlenül) érintettek a pénzügyi csődök, az elemzés további részében egy kategóriában fogjuk kezelni. Az 50 fő alatti cégeket érintették leginkább a bankcsődök: 27%-uk működését hátráltatják az események valamilyen formában. Az ennél nagyobb cégek között is 20% körüli (az 50-249 főt foglalkoztató cégek esetében 21%, az ennél nagyobb cégeknél 18%) az érintettek aránya, de így is alacsonyabb, mint amit a kis cégeknél tapasztaltunk. Külföldi tulajdonrész szerint még markánsabb különbség rajzolódik ki a vállalatok között. A tisztán hazai tulajdonban lévő cégek 27%-át hátráltatják a pénzügyi csődök, míg a részben vagy egészen külföldi tulajdonban lévő vállalatoknak ennél jóval kisebb részét, 13%-át. Leginkább a kereskedelemben, az építőiparban illetve az idegenforgalomban tevékenykedő cégeket hátráltatják a bankcsődök: rendre 31, 29 illetve 28%-ukat. Az egyéb szolgáltatások ágazatába tartozó cégek körében ez az arány valamivel alacsonyabb, 25%. A szállítás illetve az ipar területén működő cégek érintettek a legkevésbé (17 illetve 19%-uk).

Makrogazdasági tendenciák: a 2014–2020-as COSME program áttekintése

A 2014–2020-as periódusban a kis- és középvállalkozásoknak lehetővé válik, hogy közvetlenül vagy közvetve európai uniós pénzügyi támogatáshoz jussanak. A következőkben bemutatjuk a COSME-t, „A vállalkozások versenyképességéért és a kis- és középvállalkozásokért” programot (Programme for Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises), mely hangsúlyosan a KKV-k igényeivel foglalkozik. A COSME kulcsprioritásait a „kis és középvállalkozásokról (kkv) szóló intézkedéscsomag” (Small Business Act, SBA) határozza meg.

A 2014–2020-as COSME-program célja

A 2014–2020-as COSME-program célja a KKV-k következő területeken történő támogatása: hozzásegíteni őket a finanszírozáshoz való hozzáféréshez, javítani a piachoz való hozzáférést, javítani az üzletkötés feltételeit és a növekedést, valamint a vállalkozók támogatását.

A COSME (2014–2020) teljes költségvetését 2,3 milliárd euróra tervezik, melynek jelentős részét (legalább 60%-át) a KKV-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítására, valamint több mint 20%-át a piacok elérésének fejlesztésére fordítják. Az éves költségvetést 2014-ben 275 millió euróra, 2015-ben 264 millió euróra tervezik.

A COSME programot közvetlenül az Európai Bizottság irányítja, ennek szerve a Kis- és Középvállalkozások Végrehajtó Ügynöksége (Executive Agency for Small and Medium Sized Enterprises/EASME).

Hozzáférés a pénzügyi forrásokhoz

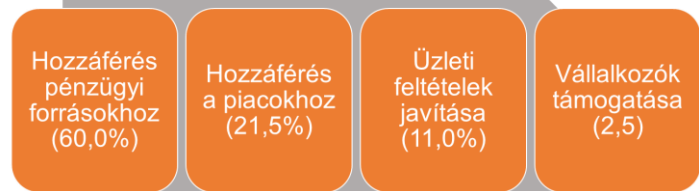
A COSME egyik célja, hogy segítse a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférést a KKV-k számára azok kezdeti szakaszánál, segítse azok növekedését, és hogy a nehézségeken való átlendülést kölcsönökkel és tőkefinanszírozási eszközökkel segítse.

A „**hitelgarancia-rendszer**” (Loan Guarantee Facility) az adósságalapú pénzügyi eszköz, amely garanciákat és viszontgaranciákat biztosít a pénzügyi közvetítőknek. A program futási ideje alatt várhatóan 220-330 ezer KKV helyzetén fog ez az eszköz javítani.

Egy további pénzügyi eszköz „**A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz**” (Equity Facility for Growth), melynek célja a kockázati tőke kínálatának erősítése. A pénzügyi eszköz azokat a kockázati tőkealapokat támogatja, melyek főként terjeszkedési és növekedési fázisban lévő KKV-kba fektetnek. A várható kedvezményezett száma a program élettartama alatt 362 és 544 közötti.

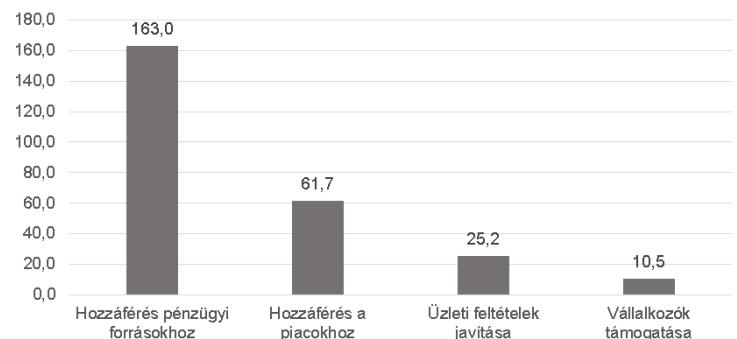
A pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés éves költségvetése 2014-ben és 2015-ben 163 millió euró körül van. Ezek az eszközök közvetve lesznek elérhetőek a KKV-k számára. A „[Finanszírozási források](#)” portál ad további információt az elérhető pénzügyi közvetítőkről Magyarországon.

COSME 2014-2020 (2,3 milliárd euró)

Forrás: Európai Bizottság

COSME 2014 költségvetés (millió euró)

Forrás: Európai Bizottság

Hozzáférés a piacokhoz

A COSME a KKV-k EU-n belüli és kívüli piacokhoz való hozzáféréseinek javítására is fókuszál, 2014-ben 61 millió eurós, 2015-ben több mint 57 millió eurós költségvetést felhasználva. Ez az összeg adja az Enterprise Europe Network („Európai Vállalati Hálózat”) finanszírozását, mely információt biztosít a nemzetközi üzlet, technológiatranszfer, kutatásfinanszírozás, EU-jogok és előírások témaköreiben. A hálózat több mint 50 ország kb. 600 üzleti tevékenységet támogató szervezetét foglalja magába, tagja nyolc magyarországi szervezet is. A magyar KKV-k számára az Enterprise Europe Network [honlapján](#) találhatóak további részletek.

Üzleti feltételek javítása

A COSME további célja, hogy javítsa az európai KKV-k versenyképességét és fenntarthatóságát, különös figyelemmel a turisztikai szektorban működő KKV-kra. A 2014-es költségvetés erre a célra 24 millió eurót, a 2015-ös kb. 34 millió eurót szán. A COSME olyan akciókat is támogat, melyek az adminisztratív és szabályozói terhek csökkentésére, klasztereződésre és üzleti hálózatok építésére, valamint nemzeti/regionális szakpolitikára irányulnak, javítva a versenyképességet és fenntarthatóságot a KKV-k körében.

Vállalkozók támogatása

A negyedik COSME-célkitűzés népszerűsíteni a vállalkozást, a vállalkozói kultúrát, az erre szánt keret 2014-ben 10 millió euró, 2015-ben pedig 9 millió euró. A COSME-tevékenységek a vállalkozás oktatására irányulnak, javítva a vállalkozások üzleti környezetét és példaképeket állítva. A célcsoport olyan specifikus csoportok, mint kezdő, fiatal vagy női vállalkozók.

Az új vállalkozókat az [Erasmus – fiatal vállalkozóknak program](#) támogatja. Ez egy olyan csereprogram, melynek célja fiatal vállalkozók készségeinek és tudásának építése tapasztalt vállalkozók melletti munkán keresztül. A program pályázati felhívása 2015. június 3-ig volt nyitott. Ennek célja a közvetítő szervezetek hálózatának növelése és támogatása, melyek majd helyi szinten valósítják meg a programot. A pályázati felhívások a következő [linken](#) érhetőek el.

Sources:

COSME-program honlapja

http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/index_en.htm

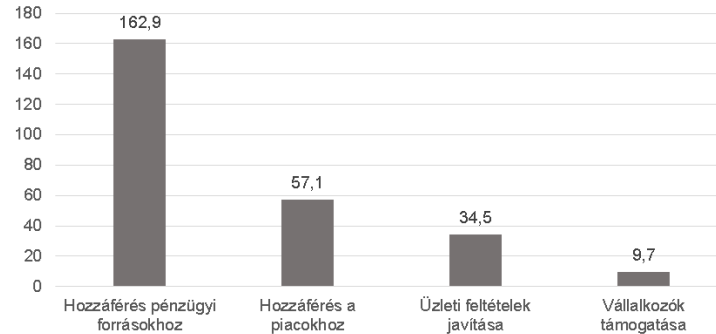
COSME munkaprogram 2015

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7322?locale=en>

COSME munkaprogram 2014

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/5973?locale=en>

COSME 2015 költségvetés (millió euró)

Forrás: Európai Bizottság

Erasmus – fiatal vállalkozóknak program magyarországi helyi kapcsolattartói Magyarországon

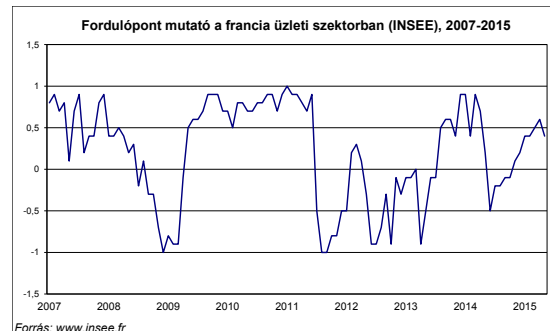
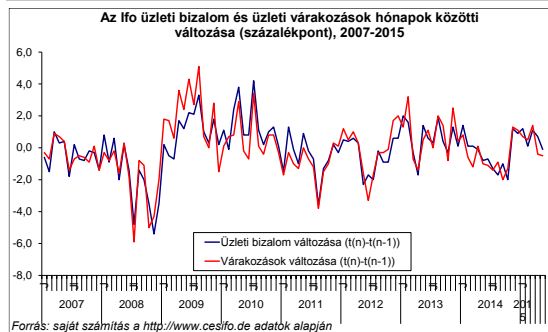
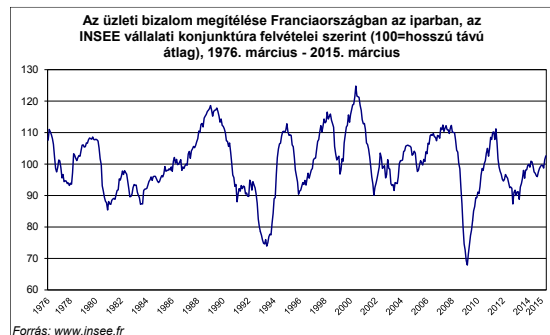
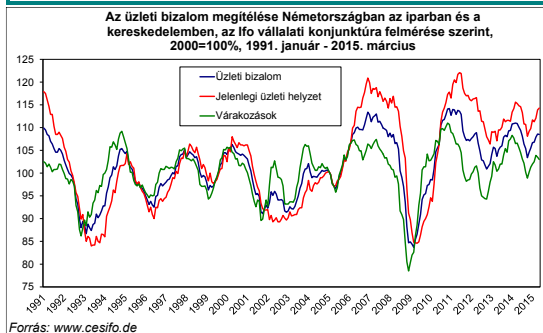
- Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség
- Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- DemNet
- Nemzeti Befektetési Ügynökség
- NESsT Europe Nonprofit Kft.
- TENDERAUDITOR Korlátolt Felelősségű Társaság

Forrás: Erasmus – fiatal vállalkozóknak program

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe 2015 májusában 108,5 pontra csökkent a 2015. áprilisi 108,6 pontról. A jelenlegi üzleti környezet megítélése az előző hónaphoz képest 0,4 ponttal javult. A várható üzleti helyzetet kis mértékben kedvezőtlenebbnek tartják a megkérdezettek, mint az előző hónapban. Az üzleti helyzet és a várakozások alakulása közötti rést mérő, a GVI által számított aszinkronitási index értéke csökkent májusban, így az üzleti bizalmi indexet kisebb mértékű bizonytalanság jellemzi, mint a megelőző hónapban. Az Ifo elemzői szerint a vállalatok kifejezetten elégedettek jelenlegi üzleti helyzetükkel, viszont az üzleti kilátásokkal kapcsolatos optimizmus enyhén csökkent. Összességében úgy vélik, hogy a német gazdaság idei éve továbbra is kedvezően alakul. (Forrás: Ifo, <http://www.cesifo-group.de>)

A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján a 2015 májusában megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra helyzete javult az előző hónaphoz képest. Az INSEE üzleti bizalmi indexe jelenleg meghaladta a hosszú távú átlagos értékét. A gazdasági fordulópontmutató értéke csökkent, de továbbra is a kedvező rövid távú gazdasági helyzetet jelző zónában van. Az elmúlt időszak termelés egyenlegmutatója emelkedett májusban, sőt a legmagasabb szintjét érte el 2011 júliusa óta. A vállalatvezetők egyéni üzletmenetre vonatkozó prognózisának egyenlegmutatója az áprilisi szintjéhez képest növekedett, a hosszú távú átlagos értékét stabilan meghaladja. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók ipari aktivitásra vonatkozó véleményét összegezve tükrözi – májusban csökkent, megszakítva ezzel az október óta tartó folyamatos növekedést. A csökkenés mértéke 3,4 pont, a mutató így hosszú távú átlagos értéke alá esett. (Forrás: INSEE, <http://www.insee.fr>)

Írták: Bárdits Anna (elemző, GVI)
Jasna Zarkovic (gyakornok, GVI)
Limbek Zsófia (gyakornok, GVI)
Szabó Bence (elemző, GVI)
Kompaktor Emília
Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2015 / június, Budapest,
2015-07-01